

analysis are covered in the previous question. The subject part is based on a statistical bank and a model bank.

A statistical bank is a set of generalized criminological information that allows to most fully reveal the interdependence of data and establish the degree of their statistical reliability, verifiability. The statistical bank, as a somewhat abstract, generalized concept, is concretized through the functioning of the systems of state statistical reporting of various departments and in other forms.

The model bank is a set of information models that are formed on the basis of criminological information, processed on the basis of general and private criminological theories and that contribute to better management decisions in the process of combating crime.

Thus, in the organizational context, the system of criminological analysis of crime is a set of interrelated procedures, the gradual implementation of which ensures the completeness, comprehensiveness and objectivity of the results of the analysis. They consist of a number of structural and functional blocks, each of which, being logically connected with all the others, has a clearly defined purpose and is a predetermined and conceptually sound set of necessary organizational and methodological operations. Basically, criminologists agree on the construction of criminological analysis. It usually includes: a) justification of the need for criminological analysis of crime, identification and clarification of the relevant problem of criminological nature; b) taking into account the existing problem – setting a research task; c) making substantiated hypotheses; d) programming the analysis procedure, drawing up its plan, implementation of preliminary calculation procedures; e) direct collection, processing, generalization, evaluation of criminological information; f) formation of conclusions and recommendations.

Список використаних джерел:

1. Александров Ю.В. Кримінологія: Курс лекцій / Ю.В. Александров, А.П. Гель, Г.С. Семаков. – К. : МАУП, 2002. – 295 с.
2. Вицин С.Е. Моделирование в криминологии / С.Е. Вицин – М. : НИИРИО ВШ МВД СССР, 1973. – 104 с.
3. Готтфредсон М. Загальна теорія злочину / М. Готтфредсон, Т. Герші; пер. з англ. Н. Бордукової. – Харків : Акта, 2000. – С. 242–243.
4. Иванов Ю.Ф. Кримінологія: навч. посібник / Ю.Ф. Иванов – К. : Вид. ПАЛІВОДА А.В., 2006. – 81 с.
5. Минько О.В. Використання технології OSINT для отримання розвідувальної інформації / О.В. Минько, О.Ю. Іохов // Системи управління, навігації та зв'язку. – 2016. – Вип. 4 (40). – С. 81–84.

References:

1. Aleksandrov, Yu.V., Hel, A.P. & Semakov, H.S. (2002). Kryminolohiia: Kurs lektzii [Criminology: Course of lectures]. Kyiv: MAUP [in Ukrainian].
2. Vitcin, S.E. (1973). Modelirovanie v kriminologii [Modeling in criminology]. Moscow : NIIRIO VSH MVD SSSR [in Russian].
3. Hottfredson, M. & Hershi, T. (2000). *Zahalna teoriia zlochyynu* [General theory of crime]. (N. Bordukova, Trans). Kharkiv : Akta [in Ukrainian].
4. Ivanov, Yu.F. (2006). *Kryminolohiia: navch. posibnyk* [Criminology: textbook]. Kyiv: Vyd. PALYVODAA.V. [in Ukrainian].
5. Mynko, O.V. & Iokhov, O.Iu. (2016). Vykorystannia tekhnologii OSINT dlia otrymannia rozviduvalnoi informatsii [Using OSINT technology to obtain intelligence]. *Systemy upravlinnia, navihatsii ta zviazku – Control, navigation and communication systems*, 4 (40), 81–84 [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.3.23>

ROLA I ZNACZENIE REALIZACJI CYFROWEJ TRANSFORMACJI REGIONU

Mykyta Zahriichuk

student Katedry Egzekwowania Prawa i Policystyki

Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych

ORCID ID: 0000-0002-2148-8962

e-mail: MykytaZahriichuk@ukr.net

Adnotacja. Znaczenie artykułu polega na tym, że dominacja technologii cyfrowych w życiu współczesnego społeczeństwa ułatwia wiele procesów, w tym w kontekście zarządzania państwem. Aby jednak osiągnąć jakościowe wyniki we wdrażaniu i budowaniu czegoś nowego w całym kraju, ważne jest, aby mieć wsparcie ze strony każdego regionu. Z tego powodu transformacja cyfrowa jest przede wszystkim prerogatywą rozwoju dolnego, regionalnego poziomu, w którym odgrywa szczególną rolę i znaczenie. W artykule na podstawie analizy poglądów naukowców podsumowano cechy i główne właściwości kategorii „region” i wskazano na jego priorytetowe znaczenie w układzie terytorialnym Ukrainy, jako obiektu transformacji cyfrowej. Rozważono przepisy prawne w zakresie państwowej polityki

regionalnej i rozwoju innowacji, na podstawie których sformułowano wnioski o dużym stopniu istotności transformacji cyfrowej w poszczególnych regionach.

Słowa kluczowe: transformacja cyfrowa, region, polityka regionalna, cyfryzacja.

THE ROLE AND IMPORTANCE OF DIGITAL TRANSFORMATION OF THE REGION

Mykyta Zahriichuk

Candidate of the Department of Law Enforcement and Police

Kharkiv National University of Internal Affairs

ORCID ID: 0000-0002-2148-8962

e-mail: MykytaZahriichuk@ukr.net

Abstract. The relevance of the article is that the dominance of digital technologies in modern society facilitates many processes, including in the context of government. However, in order to achieve quality results in the implementation and construction of something new throughout the country, it is important to have the support of each region. Because of this, digital transformation, first of all, is the prerogative of development at the grassroots, regional level, where it plays a special role and importance. The article, based on the analysis of scientific views of scientists, summarizes the features and main properties of the category “region” and points to its priority in the territorial structure of Ukraine as an object of digital transformation. Legislative provisions in the field of state regional policy and innovation development are considered, on the basis of which the conclusion on a high degree of urgency of digital transformation within certain regions is formed.

Key words: digital transformation, region, regional policy, digitalization.

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ РЕГІОНУ

Микита Загріичук

здобувач кафедри правоохоронної діяльності та поліціїстику

Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID ID: 0000-0002-2148-8962

e-mail: MykytaZahriichuk@ukr.net

Анотація. Актуальність статті полягає в тому, що домінування цифрових технологій у житті сучасного суспільства, полегшує безліч процесів, у тому числі в контексті управління державою. Проте, щоб досягти якісних результатів у впровадженні та побудові чогось нового на території всієї країни, важливо мати підтримку з боку кожного окремого регіону. Через це цифрова трансформація, у першу чергу, є прерогативою розвитку низового, регіонального рівня, де вона відіграє особливу роль та значення. У статті, спираючись на аналіз наукових поглядів вчених, узагальнено особливості та основні властивості категорії «регіон» та вказано на його пріоритетне значення у територіальному устрої України, як об'єкту цифрової трансформації. Розглянуто законодавчі положення в сфері державної регіональної політики та інноваційного розвитку, на підставі яких сформовано висновок про великий ступінь актуальності цифрової трансформації в рамках окремих регіонів.

Ключові слова: цифрова трансформація, регіон, регіональна політика, цифровізація.

Постановка проблеми. У щорічному зверненні Президента України вказується наступне: «Цифрова країна – це не лише зручно. Це країна, де бюрократія та корупція стануть нетиповим явищем. Це потужний економічний розвиток, бо частка цифрової економіки у світі швидко зростає. Наша мета на найближчі роки – сто відсотків державних послуг онлайн. А на наступних президентських виборах громадяни повинні мати можливість за бажанням голосувати в Інтернеті. І це – лише початок шляху до цифрової держави. 2021 рік стане початком входження країни у режим пейперлес. Жодна державна установа не зможе вимагати від українців жодних довідок, витягів чи інших папірців для отримання державних послуг» (Послання Президента України Володимира Зеленського до Верховної Ради про внутрішнє та зовнішнє становище України, 2020). Виділені Президентом моменти майбутнього розвитку держави показують особливу важливість в цьому процесі цифрової трансформації. При цьому важко заперечувати той факт, що домінування цифрових технологій у житті сучасного суспільства, полегшує безліч процесів, у тому числі в контексті управління державою. Проте, щоб досягти якісних результатів у впровадженні та побудові чогось нового на території всієї країни, важливо мати підтримку з боку кожного окремого регіону. Через це цифрова трансформація, у першу чергу, є прерогативою розвитку низового, регіонального рівня, де вона відіграє особливу роль та значення.

Стан дослідження проблеми. Цифрова трансформація є одним з найпріоритетніших напрямів розвитку держави на сьогоднішній день, у зв'язку із чим питання пов'язані з цією категорією ставали предметом дослідження: П.Т. Бубенко, М.М. Некрасова, О.В. Токарчука, З.М. Герасиміва, О.М. Тищенко, Т.В. Мірзоева, О.А. Томашевської, Н.С. Ліба, Е.А. Зінь, О.О. Бабінової та інших. Незважаючи на великий

ступінь актуальності, особливості цифрової трансформації в розрізі розвитку регіонів належного наукового опрацювання не знайшли.

Мета статті полягає у з'ясуванні ролі та значення здійснення цифрової трансформації регіону.

Виклад основного матеріалу. Одним з ключових факторів, який визнає роль та значення цифрової трансформації регіонів України є особливість теоретико-юридичного статусу категорії «регіон». У Великому тлумачному словнику сучасної української мови регіон визначається як територіальна одиниця (район, область, зона), що вирізняється з-поміж інших одиниць специфічними ознаками (географічними, геологічними, етнографічними, економічними) (Джаман, 2014). У словнику з регіональної політики, поняття «регіон» (від французької «region», від латинської «regio» – область, район) розкривається, як територія, яка відрізняється від інших територій за рядом ознак і характеризується певною цілісністю та взаємопов'язаністю її складових елементів. Регіони виділяються з території відповідно до певних цілей і завдань, найголовнішою з яких є управління розвитком регіону. Регіони можуть бути будь-якого розміру – від міста (або району у великому місті) до величезних регіонів всередині континенту (Мірзосва, Томашевська, 2011).

М.М. Некрасов під регіоном розуміє велику територію держави з більш-менш однорідними природними умовами, а головним чином – характерною спрямованістю виробничих сил на основі поєднання комплексу природних ресурсів зі сформованою і перспективною соціальною інфраструктурою (Некрасов, 1978: 29). О.В. Токарчук тлумачить вказаний термін, як територіально цілісну частину країни, яка відрізняється своєрідністю природного середовища, що зумовлює тип та структуру економіки, яка характеризується своєрідним співвідношенням різних галузей господарства, глибокими та різноманітними зв'язками між ними, закінченим циклом відтворення, спільними рисами історичного розвитку, виробничими навиками, соціально-культурними традиціями населення, функціональними особливостями, яка виділена за сукупністю цих ознак в адміністративну одиницю та являє собою підсистему соціально-економічного комплексу країни (Буколова, 2017). Схоже трактування пропонує З.М. Герасимів, який вважає регіон територією для якої характерна певна однорідність, що відрізняє її від інших територій, окремі галузі, виробництва, процеси та явища в межах регіону взаємопов'язані, що забезпечує його функціонування як системи. Територіально цілісне утворення, певна соціально-економічна система, всі складові частини якої перебувають у складних взаємозв'язках і взаємодії, здатні до відтворення (Авер'янов, 2004: 42).

Таким чином, регіон є комплексним явищем із консолідованим в єдине набором особливостей різного значення та характеру. Його розвиток забезпечує добробут населення відповідної території України та в перспективі веде до еволюції української нації в цілому. Яким чином виражено подібний зв'язок? Наприклад, від економічної розвиненості конкретного регіону залежить наповненість державного бюджету, та, як наслідок, фінансова стабільність всієї держави. Соціальна стабільність дає можливість отримати фахівців, які в подальшому зможуть набути високої кваліфікації для виконання функцій держави. Від політичної розвиненості регіону прямо залежить ефективність роботи ключових інститутів демократії і таке інше.

Безперечно, головним фактором існування та розвитку регіону є його населення, внаслідок чого існує двостороння залежність. Так, з одного боку функціонування регіону направлено на забезпечення належного рівня життя соціуму, який в межах останнього проживає. Цей аспект реалізується в роботі регіональної влади та відповідає загальному політичному курсу держави по розвитку її територій. З іншого боку населення кожного регіону – це його рушійний елемент розвитку, який має власний інтерес та думку щодо розвитку місця свого проживання.

Зважаючи на викладене, регіон, як об'єкт впровадження інновацій, зокрема, цифрової трансформації, має пріоритетне значення, адже дозволяє імплементувати щось нове у комплексі на великій території, поглянути на ставлення населення окремих частин держави до інновацій, а також в перспективі удосконалити та покращити життя соціальної сфери регіону.

Іншим важливим аспектом за допомогою якого можна констатувати сутність та значимість здійснення цифрової трансформації регіону є визначені на сьогоднішній день напрями державної регіональної політики. Якщо звернутись до нормативно-правових положень, то згідно із Законом України «Про засади державної регіональної політики» від 05.02.2015 №156-VIII це система цілей, заходів, засобів та узгоджених дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб для забезпечення високого рівня якості життя людей на всій території України з урахуванням природних, історичних, екологічних, економічних, географічних, демографічних та інших особливостей регіонів, їх етнічної і культурної самобутності. Одним з ключових принципів державної регіональної політики відповідно до Закону, є сталий розвиток, тобто, розвиток суспільства для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь (Про засади державної регіональної політики, 2015).

Саме на основі цих пріоритетів Постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 затверджено Державну стратегію регіонального розвитку на 2021–2027 роки в положеннях якої визначено пріоритетні завдання та аспекти розвитку регіонів протягом вказаного періоду, одними з яких визначено: цифрову трансформацію регіонів, розбудова цифрової інфраструктури, підвищення цифрової обізнаності населення, цифровізація соціальної інфраструктури у тому числі в межах регіонів, створення національної інформаційно-цифрової культури; активне запровадження цифрових технологій у сфері туризму і таке інше (Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки, 2020).

Вважаємо, що державна регіональна політика на сьогоднішній день представляє собою комплекс заходів, методів та способів реалізації державної влади, застосовуваних в діяльності уповноважених державних

органів та органів місцевого самоврядування, метою яких є сталий розвиток регіонів, відповідно до їх територіальних, економічних, культурних, політичних та інших особливостей, а також пріоритетних цілей еволюції України в цілому. При цьому, в останній період однією з ключових цілей розвитку регіонів нашої держави є саме цифрова трансформація останніх, що має забезпечити упровадження різноманітних цифрових технологій у більшість внутрішньо регіональних процесів як управлінського характеру, так і пов'язаних зі соціальним забезпеченням життєдіяльності суспільства.

Ще одним досить важливим індикатором значимості цифрової трансформації регіонів, є відношення останньої до загального процесу розвитку інновацій на території України. Варто пам'ятати, що інновації – це кінцевий результат процесу нововведень, знаходження необхідних рішень практичних проблем та їх ефективне впровадження (Володін, 2004: 70). Тобто, під інноваціями розуміється кінцева продукція – новий товар, технологія, процес, які є результатами наукової, науково-технічної діяльності та приводять до успіху на ринку та/або забезпечують корисний ефект (Атаманова, 2009: 130).

Так, діяльність щодо створення та впровадження інновацій у життєдіяльність суспільства України гарантується статтею 54 Конституції України від 28.06.1996 №254к/96-ВР де вказано: «Громадянам гарантується свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності. Кожний громадянин має право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності; ніхто не може використовувати або поширювати їх без його згоди, за винятками, встановленими законом». Держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством» (Конституція України, 1996). Дане положення деталізується у статтях Закону України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 №40-IV відповідно до яких головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції. Основними принципами державної інноваційної політики зокрема є: визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку; формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності; створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу; забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності; сприяння розвитку інноваційної інфраструктури; інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності тощо (Про інноваційну діяльність, 2002).

Важливість наведених юридичних норм полягає в тому, що вони констатують необхідність та виключну роль інновацій в житті українського суспільства, а також необхідність постійного розвитку інноваційних технологій, у тому числі цифрових на рівні окремих регіонів. Подібний пріоритет державного розвитку існує досить давно, прикладом чого є Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки» від 09.01.2007 №537-V. Положення даного нормативного акту цілком присвячено формам, заходам та проблематиці державного забезпечення та підтримки інноваційної діяльності в галузі цифрових та загалом інформаційно-комунікаційних технологій. Так, Закон визначає, що основним завданням розвитку інформаційного суспільства в Україні є сприяння кожній людині на засадах широкого використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, можливостей створювати інформацію і знання, користуватися та обмінюватися ними, виробляти товари та надавати послуги, повною мірою реалізовуючи свій потенціал, підвищуючи якість свого життя і сприяючи сталому розвитку країни (Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки, 2007). До основних стратегічних цілей розвитку інформаційного суспільства в Україні Законом віднесено: прискорення розробки та впровадження новітніх конкурентоспроможних інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери суспільного життя, зокрема в економіку України і в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування; забезпечення комп'ютерної та інформаційної грамотності населення, насамперед шляхом створення системи освіти, орієнтованої на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості; створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля; використання інформаційно-комунікаційних технологій для вдосконалення державного управління, відносин між державою і громадянами, становлення електронних форм взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування і фізичними та юридичними особами; досягнення ефективної участі всіх регіонів у процесах становлення інформаційного суспільства шляхом децентралізації та підтримки регіональних і місцевих ініціатив тощо (Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки, 2007).

Висновки. Таким чином, на сьогоднішній день можна виділити значну кількість факторів, які доводять необхідність суцільного впровадження цифрових технологій у життя нації, а також формування в неї стійкої цифрової культури. Очевидним є той факт, що цифровий розвиток – це інновації, економічна стабільність, безпека, удосконалення системи управління внутрішньодержавними процесами, а також багато інших позитивних зрушень для нашої країни. Проте, що стосується безпосередньо регіонів, то для них роль та значення цифрової трансформації розкривається у таких ключових моментах:

– по-перше, безпосередньо зміст та правовий статус регіону робить його «колискою» постійних реформ, у тому числі пов'язаних із цифровою трансформацією, адже розвиток кожної частини території України окремо, в подальшому позитивно впливає на загальну еволюцію держави за всіма напрямками її

функціонування, зокрема, інформаційно-технологічному, та, крім того, дозволяє поліпшити умови життя населення української держави;

– по-друге, цифрова трансформація є невід’ємною частиною державного регіонального розвитку, в зв’язку із чим дане питання завжди перебуває в полі зору уповноважених органів державної влади, а на його реалізацію систематично спрямовуються державні ресурси та націлено відповідні механізми владного впливу;

– по-третє, цифрова трансформація регіонів та країни в цілому – це ключовий аспект інноваційного розвитку та інноваційної діяльності в Україні, яка має визначені законодавством принципи, пріоритети та конституційні гарантії.

Тож, вищевикладене доводить, що на сьогоднішній день цифрова трансформація регіону являє собою один з ключових пріоритетів діяльності та розвитку України, вираження чого можна знайти на вищому рівні нормативного регулювання – законодавчому.

Список використаних джерел:

1. Авер'янов В.Б. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: у 2-х томах: Загальна частина / В.Б. Авер'янов // К. : Юридична думка, 2004. – Т. 1. – 584 с.
2. Атаманова Ю.Є. Основні проблеми системного господарського-правового регулювання відносин в інноваційній сфері: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.04 / Атаманова Юлія Євгенівна. – Харків : Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого, 2009. – 458 с.
3. Буколова В.В. Регіон як комплексне соціально-економічне утворення / В.В. Буколова // Економіка і регіон. – 2017. – № 5(66). – С. 41–47.
4. Володін С.А. Проблема капіталізації наукових розробок для подальшої комерціалізації у формі інновацій / С.А. Володін // Актуальные проблемы охраны интеллектуальной собственности: 8-ая междунар. науч.-практ. конф., 6–11 сент. 2004 г., Алушта: материалы выступлений. – К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2004. – С. 68–73.
5. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів : навч. посібник / Джаман М.О. – К. : ЦУЛ, 2014. – 384 с.
6. Конституція України від 28.06.1996 №254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Мірзоева Т.В. До визначення сутності поняття «регіон» / Т.В. Мірзоева, О.А. Томашевська // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 23. – С. 48–50.
8. Некрасов Н.Н. Региональная экономика / Н.Н. Некрасов. – М.: Экономика, 1978. – 382 с.
9. Послання Президента України Володимира Зеленського до Верховної Ради про внутрішнє та зовнішнє становище України: стаття від 20.10.2020. Офіційне інтернет-представництво. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/news/poslannya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-verho-64717>.
10. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 №156-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 18. – Ст. 470.
11. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
12. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
13. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки: Закон України від 09.01.2007 № 537-V [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text>

References:

1. Averianov, V.B. (2004). *Administrativne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]. Akademichnyi kurs: pidruchny: Zahalna chastyna*. (Vols. 1–2). Kyiv : Yurydychna dumka. [in Ukrainian].
2. Atamanova, Yu. Ie. (2009). *Osnovni problemy systemnoho hospodarskoho-pravovoho rehulivannia vidnosyn v innovatsiinii sferi [The main problems of systemic economic and legal regulation of relations in the innovation sphere]*. Doctor's thesis. Kharkiv : Yaroslav Mudryi National Law University [in Ukrainian].
3. Bukolova, V.V. (2017). *Rehion yak kompleksne sotsialno-ekonomichne utvorennia [The region as a complex socio-economic entity]*. *Ekonomika i rehion – Economy and region*, №5(66), 41–47 [in Ukrainian].
4. Volodin, S.A. (2004). *Problema kapitalizatsii naukovykh rozrobok dlia podalshoi komertsializatsii u formi innovatsii [The problem of capitalization of scientific developments for further commercialization in the form of innovations]*. Proceeding from: *Aktual'nye problemy ohrany intelektual'noj sobstvennosti: 8-aya mezhdunar. nauch.-prakt. konf., 6–11 sent. 2004 g., Alushta: materialy vystuplenij – Current issues of intellectual property protection: 8th International Scientific and Practical Conference, September 6–11. 2004, Alushta: materials of speeches*. (Pp. 68–73) Kyiv : TOV «NVP Polihrafservis» [in Ukrainian].
5. Dzhaman, M.O. (2014). *Teoriia ekonomiky rehioniv: navch. posibnyk [Theory of regional economics: textbook]* Kyiv : TsUL [in Ukrainian].
6. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 №254k/96-VR. [The Constitution of Ukraine from 28.06.1996 №254k / 96-VR] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
7. Mirzoieva T.V. & Tomashevskia O.A. (2011). *Do vyznachennia sutnosti poniattia «rehion» [To define the essence of the concept of "region"]*. *Investysii: praktyka ta dosvid – Investments: practice and experience*, 23, 48–50 [in Ukrainian].
8. Nekrasov, N.N. (1978). *Regionalnaia ekonomika [Regional economy]*. Moscow: Ekonomika [in Russian].

9. Poslannia Prezidenta Ukrainy Volodymyra Zelenskoho do Verkhovnoi Rady pro vnutrishnie ta zovnishnie stanovyshche Ukrainy [Address of the President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the Verkhovna Rada on the internal and external situation of Ukraine]: stattia vid 20.10.2020. Ofitsiine internet-predstavnytstvo [Address of the President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the Verkhovna Rada on the Internal and External Situation of Ukraine: Article dated 20.10.2020. Official online representation] president.gov.ua Retrieved from <https://www.president.gov.ua/news/poslannya-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-do-verho-64717> [in Ukrainian].
10. Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky: Zakon Ukrainy vid 05.02.2015 №156-VIII [On the principles of state regional policy: Law of Ukraine of 05.02.2015 №156-VIII] (2015). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*, 18, art. 470. [in Ukrainian].
11. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnogo rozvytku na 2021-2027 roky: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 05.08.2020 № 695. [On approval of the State Strategy for Regional Development for 2021–2027: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 05.08.2020 № 695] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
12. Pro innovatsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 № 40-IV. [About innovative activity: Law of Ukraine of 04.07.2002 № 40-IV] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> [in Ukrainian].
13. Pro Osnovni zasady rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini na 2007-2015 roky: Zakon Ukrainy vid 09.01.2007 № 537-V. [On the Basic Principles of Information Society Development in Ukraine for 2007-2015: Law of Ukraine of January 9, 2007 № 537-V] rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-16#Text> [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.3.24>

SPECYFIKA ODPOWIEDZIALNOŚCI PRAWNEJ ZA NARUSZENIE PRAWA PRACY

Ivan Kailo

kandydat nauk prawnych, adwokat (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-4619-6133

Ivan_Kailo@ukr.net

Adnotacja. Artykuł poświęcono specyfice odpowiedzialności prawnej za naruszenie prawa pracy. Argumentuje się, że odpowiedzialność prawna w prawie pracy jest ważnym sposobem zagwarantowania prawa do godnej pracy twórczej pracownika, w szczególności prawa do: 1) sprawiedliwego, terminowego i pełnego wynagrodzenia za utworzone dzieło służbowe, użyteczny wynalazek, wprowadzenie propozycji racjonalizatorskiej, 2) ochrony i obrony wyników jego intelektualnej, twórczej działalności jako podmiotu uprawnień autorskich. Ujawniono pewne luki i niedoskonałości prawa pracy w zakresie odpowiedzialności prawnej w prawie pracy. Stwierdzono, że odpowiedzialność prawna za naruszenie prawa pracy ma różne opcje manifestacji, a wybór rodzaju zależy od poziomu wyrządzonych szkód i obecności nie tylko interesu prywatnego, ale także publicznego. Odpowiedzialność dyscyplinarna i materialna pracy stosuje się wyłącznie w ramach stosunku pracy, jednak może wymagać wniesienia przez sąd w przypadku niewłaściwego zastosowania środków oddziaływania.

Słowa kluczowe: godne warunki pracy, odpowiedzialność materialna, szkody niematerialne.

SPECIFICITY OF LEGAL RESPONSIBILITY FOR VIOLATION OF LABOR LAW

Ivan Kailo

Candidate of Law, Lawyer (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-4619-6133

Ivan_Kailo@ukr.net

Abstract. The article is devoted to the specifics of legal liability for violation of labor legislation. It is argued that legal liability for labor law is an important means of ensuring the right to decent creative work of the employee, in particular the right to: 1) fair, timely and full remuneration for the work created, useful invention, innovation, 2) protection and protection of the results of his intellectual activity as a subject of copyright. Some gaps and imperfections of labor legislation regarding legal liability in labor law have been identified. It is concluded that the legal liability for violation of labor legislation has different manifestations, and the choice of type depends on the level of damage and the presence of not only private but also public interests. Disciplinary and material labor liability is applied exclusively in the framework of employment relations, but may require the involvement of a court in case of misapplication of measures.

Key words: decent working conditions, material responsibility, non-property damage.